KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia" kosztuje rocznie marek 300, półrocznie mk. 150, kwartalnie mk. 75, miesięcznie mk. 25 Pocztą mk, 75 — kwartalnie, mk. 25 miesięcznie. —

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 10, w tekście Mk., 12,50 po tekście—reklamy Mk. 7.50. Nekrologi Mk. 5, Zwyczajne Mk. 5. Drobne 50 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 3. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Deblińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do 7 g. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmuje Kantory własne oraz księgarnie w Zagłębiu. Tow. Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 1.50** (Na G. Sląsku **30 fen.**). SOSNOWIEC, piątek dnia 25 czerwca 1920 roku Nr. 143 Rok XV.

W otwarte karty.

Data 7 czerwca zapisaną zapewne została przez bolszewików jako jedno z największych zwycięstw. Lloyd George w Izbie gmin publicznie stwierdził nieodwołalny zamiar Anglji wejścia w stosunki z bolszewikami. Motywy, które on podaje, są oczywiście bardzo logiczne, wypowiedział je z iście brutalną kupiecką szczerością. Wedle twierdzenia premiera angielskiego, chodzi tu głównie o nawiązanie stosunków ekonomicznych, o wyzyskanie bogactw Rosji, jaki, zaś rząd w Moskwie panuje, to go mało obchodzi. „Anglja utrzymywała najczęściej stosunki z kanibalami": „kupiec nie troszczy się o moralność swoich przyszłych klijentów„ : "wszystkie rządy popełniają okrucieństwa. nie tylko sowiety. „Zdaje się premierowi angielskiemu, że, nawiązując stosunki z bolszewikami przygotuje dla Europy dobę pokoju". Takimi aforyzmami walczył Lloyd George.

Stwierdziwszy wolę rządu angielskiego wejścia na tory nowej polityki względem Moskwy, Lloyd George rozprawia się w jednem zdaniu z Polską. Nie chce dyskutować sprawy polskiej lecz zdaniem jego, Polska miała złych doradców. Przytyk dla Francji, między aliantami bowiem naprężenie coraz bardziej wzrasta. W każdym razie publicznie po raz pierwszy potępił premier angielski politykę polską i to jest dla nas najważniejsze.

Przeciwnicy Lloyd George'a zarzucają mu zaślepienie i zbytnią wiarę w zasoby ekonomiczne Rosji. Wszak Turner, wysłaniec Labour Party, który powrócił ze swej do Moskwy podróży, stwierdził jej ekonomiczną niedolę wszak oficjalne sprawozdanie Rykowa z III kongresu wszechrosyjskiego nazywa Europę całą szpitalem, w którym jednak Rosja jest najniebezpieczniej chorą. Jednak my dobrze wiemy, że pomimo swej „kupieckiej szczerości", Lloyd George nie wyjawił nam wszystkich motywów swej polityki względem Rosji. Mamy prawo sądzić, że wszystko to jest tylko zręcznym wybiegiem, który ma zakryć klęskę dumnego Albjonu. „Daily Chronicle", organ premiera, cynicznie przyznaje się do niemocy: ponieważ o zgnębieniu armji czerwonej nie można mówić, trzeba się układać. „Humanite" jak prawdziwy „enfant terrible", głosi, że Lloyd George, wchodząc w stosunki z Krassinnem, ugiął się przed bolszewizmem. Imperjum angielskie poważnie zagrożone jest przez bolszewików w Azji. Przez Persję, której się już niektóre organy angielskiej prasy wyrzekają, bolszewicka propaganda sięga Indji, w Mezopotamji powstanie, wojska angielskie w Turcji i w Azji, zarażone propagandą bolszewicką, stają się coraz mniej pewne, zwłaszcza, o ile złożone są, jak najczęściej bywa, z Hindusów i Arabów. Anglja więc uchwyciła sposobności, która zdawała się nadarzać, by usunąć niebezpieczeństwo od Azji. W jaki sposób? Podał go nam Krassin kilkakrotnie, żądając od Anglji powstrzymania wojny polsko-rosyjskiej.

Dzienniki francuskie i northcliffowska prasa angielska domyślać się pozwalają, że w Londynie odbywał się targ. Za opuszczenie Polski, może za koncesje pewne terytorjalne na Ukrainie, Białej Rusi, Litwie, o których rosyjskości rozpisywały się zarówno „Dailly Chronicle", jak liberalny „Manchester Gurdian lub skrajna „Daily Herald" i „Daily Express" — żądał Lloyd George zaprzestania propagandy i kroków wojennych w Azji. Targ dla nas to niesłychanie bolesny i groźny, bo zdać sobie trzeba jasno sprawę, że wobec usunięcia się Ameryki od spraw europejskich, zostajemy tylko sami z Francją. Za Anglją, od niej mniej lub więcej zależne, pójdą Włochy, Grecja, Hiszpanja, no, i zwłaszcza Niemcy, marzące, jak się z wynurzeń Ludendorffa okazuje, o rozbiorze Polski.

Francja, [illegible]iej konsekwentna [illegible]arazie propoz[illegible] by wziąć ofic[illegible] kowaniach [illegible] ministrowie angielscy, z wyjątkiem Churhilla, uczestniczą w naradach, Millerand polecił ambasadorowi Cambonowi trzymać się na uboczu i wysłał jeno przedstawiciela handlowego Avenola. Prasa francuzka szeroko rozpisuje się o „zdradzie angielskiej" względem Polski i zapewnia nas o swojej szczerej woli dotrzymania przyrzeczenia. W razie klęski Polski groziłoby ściślejsze porozumienie Rosji z Niemcami, dążącemi do odzyskania swej potęgi, zmartwychwstałoby znowu niebezpieczeństwo nad Renem i całość oraz istnienie Francji byłyby zagrożone. Losy zatem Francji i Polski są złączone, straż nad Renem równie ważna jak i straż nad Wisłą, chodzi tu nietylko o honor lecz i o bezpieczeństwo Francji.

Tak piszą dzienniki francuskie nawet „Humanite" bolszewizująca nazywa mowę L. George'a „haniebną zdradą Polski".

Walka z analfabetyzmem.

Według spisu jednodniowego dokonanego przez władze okupacyjne na terytorjum b. jenerał gubernatorstwa lubelskiego w d. 16 listopada 1916 r. ludność powyżej lat 10 wynosiła 2,314,057, w tem analfabeci stanowili 1,096,725. t. j. 47,5 proc, ogółu ludności. Nie jest to już ta wielkość 69,5 proc. ogółu ludności, jakę stanowili analfabeci w 1897 roku, lecz w każdym razie wielkość przerażająca. To też walka z analfabetyzmem i ciemnotą winna stanowić jedno z najpoważniejszych naszych zadań społecznych. Do rządu środków walki z analfabetyzmem śród dorosłych narówni z uniwersytetami żołnierskiemi w wojsku kursami dla dorosłych, uniwersytetami ludowemi i t. p. należy zaliczyć systematyczną akcję odczytową. U nas odczyty takte organizuje Macierz i nauczycielstwo ludowe, lecz robione jest to, jak dotychczas, bez nakreślonego z zgóry planu bez centralnej organizacji i bez gotowego materjału odczytowego w postaci instrukcji dla instytucji kulturalno-oświatowych i prelegantów oraz drukowanych odczytów z przezroczami. Wyjątek stanowią odczyty Tow. krajoznawczego.

W państwach kulturalnych akcja odczytowa uposażona jes w cały aparat organizacyjny. Centrala odczytowa jedna lub kilka na państwo rozporządza szeregiem instruktorów, którzy objeżdżają prowincję i organizują kursa dla prelegentów ludowych, posiada poważne biblioteki odczytowe i przezroczarnie, Odczyty i przezrocza systematycznie i według nakreślonego planu wysyłane są przez centralę do najodleglejszych zakątków prowincjonalnych, gdzie tą drogą dochodzi wiadomość o najnowszych nawet zdobyczach życia kulturalnego w opracowaniu najlepszych sił popularyzatorskich. Włościanin poznaje w ten sposób nietylko przeszłość i teraźniejszość swego kraju i dzieła najwybitniejszych mężów nauki i sztuki, lecz uczy się najnowszych zdobyczy techniki rolnej, omawianej w odczytach i przedstawianych na ekranie. Te same korzyści zawodowe czerpie rzemieślnik, robotnik, drobny kupiec.

Oczywiście jest to rezultat pracy nie jednego roku, lecz nawet niejednego pokolenia.

U nas sprawa ta, tem pilniejsza wobec niskiego poziomu naszych mas ludowych leży zupełnie odłogiem, Ostatnio z inicjatywy polskiej składnicy pomocy szkolnych odbyła się w jej lokalu narada nad zorganizowaniem akcji odczytowej. W naradzie wzięli udział przedstawiciele ministerjum oświecenia, sztuki i kultury, spraw wojskowych, zdrowia publicznego i robót publicznych, Macierzy, kursów dla dorosłych, Tow opieki nad zabytkami Tow. krajoznawczego, organizacji robotniczych, Tow. centralnego robotniczego, Związku kółek rolniczych.

Narada, której przewodniczył naczelnik wydziału oświaty pozaszkolnej ministerjum oświecenia i prezes Tow, krajoznawczego, prof, Aleksander Janowski, postanowiła rozpocząć systematyczną akcję wydawnictwa odczytów popularno naukowych z dostosowanymi do nich przezroczami. Dla opracowania konkretnego projektu wyłoniono komisję, która rezultat swych prac przedstawi na następnem plenarnem posiedzeniu.

Ważną przeszkodą w tym kierunku jest brak wyrobionych prelegantów. Dlatego też na wniosek p. wiceministra Heuricha postanowiono wydać podręczniki metodyczne dla prelegantów oraz organizować krótkoterminowe kursy w czasie zjazdów w Warszawie specjalne zaś w czasie zjezdów nauczycielskich.

Pierwsze odczyty ukażą się już jesienią tego roku i będą mogły być zużytkowane niezw-

łocznie z nastaniem długich wieczorów jesiennych i po ukończenia robót rolnych.

H. Ch.

Powstańcy śląscy w Częstochowie.

W ub. sobotę o godzinie 8 ej wieczorem przybyła do Częstochowy wycieczka z Łagiewnik, na Górnym Sląsku złożona ze 145 osób, wśród których wielu było uczestników powstania. Gości powitał na dworcu p. Kiser. Nazjutrz po wysłuchaniu Mszy św. i zwiedzeniu Jasnej Góry wycieczka udała się pod pomnik Kordeckiego, gdzie odbył się wiec protestujący przeciw gwałtom pruskim. Przemawiało kilka osób z Łagiewnickiego komitetu plebiscytowego oras z miejscowego komitetu prof Czechowski i p. Kiser.

Następnie goście udali się do Bursy Staszyca na objad, gdzie w serdecznych słowach powitał śląskich bohaterów ks. kan. Ciesielski. Drugą przemowę wygłosił p. Kiser. Wieczorem wśród uczestników wycieczki, gościnnie podejmowanych przez panie z komitetu plebiscytowego zapanował bardzo serdeczny nastrój. Spiewano chórem ochoczo gawędzono do późnej nocy. Odjazd w powrotną drogę nastąpił w poniedziałek o godz. 3 ej po południu.

Dziś wieczorem przybyła wycieczka ze Spisza i Orawy, złożona z 90 osób.

W nadchodzącą sobotę przybędzie wycieczka z Tarnowskich Gór na Górnym Slasku, złożona z 1,000 osób. Tu „G. Częst." donosi: Byłoby rzeczą niezmiernie pożądaną aby liczniejsze grono pań wzięło udział w podejmowaniu gości, pomagając paniom z komitetu plebiscytowego To też w imieniu komitetu apelujemy do naszych pań z goracą prośbą, aby nie uchylały się od zaszczytnych obowiązków gospodyń Zgłoszenia na listę gospodyń przyjmuje p. Białkowski w magazynie p. i. „Janina" II Aleja Nr. 37.

Z Górnego Sląska.

Demonstracja

ZABRZE. (wł.) Wysoka stopa podatkowa, jaką niemcy chcieli zastosować bezprawnie na G. Śląsku wywołało olbrzymią demonstrację robotniczą w Zabrzu i Gliwicach. Masy robotnicze w ogromnym pochodzie ruszyły z kopalń przed siedzibę powiatowego kontrolera koalicyjnego. Wysłano doń deputację, która oświadczyła, że robotnicy sprzeciwiają się 10 proc. ściąganiu z zarobków na nowy podatek dochodowy. Demonstracje miały się odbyć i w innych miejscowościach, lecz obecnie Kom. Rządząca w Opolu podatek ten w porę zawiesiła.

O napad na Kom. Pleb. w Bytomiu.

BYTOM. (PAT.) Na skutek nakazu Międzysojuszniczej Komisji prokuratorja bytomska zarządziła śledztwo w sprawie napadu niemieckiego na siedzibę Polskiego Komisarjatu Plebiscytowego w Bytomiu dnia 28 maja. Dokonano aresztowania dwóch niemców z Bytomia i dwóch z Tarnowskich Gór, których udział w napadzie stwierdzono. Aresztowanych przywieziono do więzienia śledczego w Opolu.

Podwyżka węgla.

BYTOM (PAT.) Międzysojusznicza Komisja w Opolu przyznała z produkcji węgla górnośląskiego 30,000 ton miesięcznie węgla gazowego państwu węgierskiemu, które dostarczy na ten cel własne wagony. Dla Witkowickich zakładów żelaznych przeznaczyło 100 ton dziennie, dla Polski zaś podniosła przydział miesięczny z 250,000 ton na 450,000 ton.

Ekscesy Sicherki.

BYTOM (PAT.) Polskie pisma górnośląskie donoszą o nowych nadużyciach Sicherheitswehry które zwłasz cza w powiecie kozielskim dają się ludności polskiej poważnie we znaki. Stwierdzono, że niektórzy żołnierze z Sicherheitswehry pomagali bandom niemieckim w napadzie na polski powiatowy Komitet Plebiscytowy w Koźlu

Sicherka a „Kocynder".

BYTOM (PAT.) W Mikołowie przybyła Sicherheitswehra do znanego powszechnie zakładu wydawniczego K. Miarki i chciała samowolnie dokonać konfiskaty całego nakładu humorystycznego czasopisma plebiscytowego „Kocynder" którego Nr. 2 poświęcony jest specjalnie „działalności" Sicherheitswehry. Na rozkaz koalicyjnego kontrolera powiatowego w Pszczynie musiała Sicherheitswehra zaniechać konfiskaty niewygodnego im „Kocyndra".

Nieustanne ataki bolszewickie.

Komunikat Sztabu Generalnego.

WARSZAWA (P.A.T.). Wzdłuż rzeki Anty i Berezyny ożywiona działalność artylerji i wywiadowcza. Na południe od Prypeci, nieprzyjaciel poniósszy ogromne straty w walkach poprzednich; wczoraj nie atakował. W rejonie Zwiahla nieustające uporczywe ataki przeciwnika odparto z wielkimi dla niego stratami. Również nie miały powodzenia ataki bolszewików w rejonie Terespola. Na północ od Dniestru drobde utarczki.

Lloyd George a rokowania z Rosją.

PARYZ. W dobrze poinformowanych kołach twierdzą że w czasie onegdajszego spotkania w Hythe Lloyd George wyraził zamiar nietylko wszczęcia z Rosją sowiecką rokowań ekonomicznych, lecz wogóle uznania oficjalnego rządu sowieckiego

Likwidacja strejku w Warszawie.

WARSZAWA. (PAT). Strejk robotników miejskich został zlikwidowany. Przystąpili już do pracy dziś robotnicy wydziału zaopatrywania, stróże i wszyscy pracownicy których placówki nie były obsadzone przez wojsko. W instytucjach strzeżonych przez wojsko, robotnicy staną do pracy po ustąpieniu wojska, co ma nastąpić dzisiaj wieczorem. Uruchomienie wszystkich linji tramwajów nastąpi prawdopodobnie jutro.

TELEGRAMY.

O nowym rządzie.

WARSZAWA. (PAT). „Kur. Warsz." charakteryzuje nowy gabinet jako fachowo bezpartyjny. W dzisiejszym położeniu rzeczy, czytamy tam, niczego lepszego nie można było spodziewać się, wobec braku stałej większości w Sejmie. Tylko rząd pilnujący konieczności państwowych może liczyć na dłuższe istnienie. Rząd tego rodzaju nie spotka się odrazu z zapamiętałą opozycją Sejmu. Lewica jest wprawdzie rozdrażnioną ale powodów do napadu niema.

122,000 ludzi wojsk koalicji w Niemczech.

GENEWA. „Matin" donosi: Aljanci postanowili dotychczasową armję okupacyjną w Niemczech z dniem 1 sierpnia powiększyć do 122,000 ludzi.

Ofensywa gen. Wrangla.

WARSZAWA. Grupa gen. Słaczewa zajęła Melitopol; lewe skrzydło posunęło się o 50 wiorst na poł. zachód w okolicę Dumuzji. Grupa gen. Pisarewa zajęła Rud, Stwenskoje i Adan. Grupa gen. Kutiepowa odparła na północ w zaciekłych walkach 15 dyw, bolszewicką, która miała odejść na front polski. Grupa ta dotarła do Krugłowki, Natolina i Czernoj Delji. Wzięta została Aleszka.

O republikę sowietów.

SEARBORSUGH. (PAT). Havas. Konferencja partji pracy uchwaliła domagać się rewizji traktatu pokoju, celem uznania Republiki sowietów.

Komuniści niemieccy konferują z bolszewikami.

GDANSK. „Danziger Neues Nichrichter" donosi z Berlina, że w biurze przedstawicieli rządów rosyjskich Sowietów i w Berlinie Kappa, odbyła się konferencja w której wzięli udział przywódcy niezawisłych sosjalistów i komunistów niemieckich. Pan Kapp zaznaczył, że położenie rosyjskich sowietów jest ciężkie. Rosja potrzebuje jaknajszybciej pomocy. Sosjalistyczny proletarjat niemiecki powinien szybko ująć władze w swe ręce chociażby przemową.

Nasze przykazania na przyszłość.

Gazety amerykańskie na temat „Co dolega Ameryce i czego jej brak" i zamieszczają obecnie dużo odpowiedzi. Odpowiada na to pytanie także znakomity publicysta amerykański dr Crane następującymi uwagami i wskazówkami, którəby można punkt po punkcie. zastosować do naszych stosunków w Polsce, i z których niejedne wprost jakoby były napisane dla naszego społeczeństwa:

Otóż są to następujące:

Za wiele współzawodnictwa, a nie dość współdziałania.

Za wiele partj', a zamało patryjotyzmu.

Za wiele unij roboczych, a mało pracy.

Za wiela nienawiści, a mało zrozumienia.

Za wiele jedwabnych koszul, za mało bankowych książeczek oszczędnościowych.

Za wiele promotorów, a za mało nauczycieli szkolnych.

Za wiele walki a za mało wspólnej rozrywki,

Za wiele obaw, przed straszakiem bolszewizmu, a za mało zaufania do zdrowego rozsądku ludu.

Za wiele rządowej opieki dla świń, a za mało dla matek i niemowiąt.

Z Zagłębia o Zagłębiu.

Probowano i u nas tak samo jak w stolicy strejkować. Jak tam nie chodziło właściwie o aktualne podwyżki, tak i tutaj. Tu jak tam strejk nosił cechy polityczne. Czasy się zmieniają... rządzić chcą masy na czele z agitatorami. Agitator musi żyć, dlatego musi być czynny, aby być czynnym musi mieć pomysły, wszystko jedno czy głupie, czy zgoła idjotyczne, ale musi. Połowiczne strejki na kopalniach były dowodem bankructwa agitacji antypaństwowej i rozumnego stanowiska naszych robotników. Nie brali się oni z wyjątkiem pewnych osobników o ptasim mózgu na lep odezw rozrzucanych po kopalniach, odezw haniebnie kłamliwych odezw—bzdurstw.

Jedna z takich odezw np. głosiła że Nacz. Państwa jest lekkomyślny rzucając rekruta w wir walk, że porażkami kończy się haniebna łupieżska wyprawa, której celem rozgromienie armji czerwonej i podyktowanie robotniczej Rosji i Ukrainie nowego pokoju.

Co słowo to idjotyzm! Idjotyzmem jest nazywać Rosję robotniczą i chłopską, wiadomo bowiem że na 47 komisarzy rosyjskich jest 40 żydów, zatem Rosja sowietów nie jest w rękach ani robotników, ani chłopów. ale żydów. Idjotyzmem jest nazywać wojnę z Rosją wyprawą łupieżką dla dyktowania nowego pokoju Brzeskiego! Ze bolszewik piszący tę odezwę obawia się rozgromienia armji bolszewickiej to naturalne, że chciałby widzieć Polskę pobitą to—także naturalne! Żyd Trockij i jego Wojtki Polski nie zmorzą! Idjotyzmem jest jednak przy tych obawach mówić o pokoju à la Brzeski. To jedno wystarczy za resztę idjotyzmów, których w odezwie nie brak! Polska się broni, tylko broni samej siebie, o żadnej grabieży nie myśli. O tem bolszewiki wiedzą dobrze, ale co to szkodzi rzucać ogółowi frazesy o zachłanności i łapczywości polskiej! Też bolszewiki wrzeszczą:

— Prolet[illegible] słuchajcie! Polska [illegible]zmem przesiąkni[illegible]ce grabić. Polsk[illegible]żadnej wolności! Polska chce być nadal „pańską"! To ryczenie obałamęconego bolszewika wyczuwa się z każdego słowa głupiej odezwy, która Naczelnika Państwa nazywa awanturnikiem z Belwederu, a endeków pepesowców i innych paskarzami, czychającemi na zgubę Rosji!

Zbędne jest przytaczanie dalszych bzdurstw odezwy, pod którą widnieje podpis Kom. Centr. Partji Robotn. Polskiej—czyli inaczej mówiąc zaprzańców polskich ideałów, ideałów chrześcijańskich, bandy stojącej pod znakiem Trockich, którzy zniszczywszy Rosję dla interesu żydowskiego i przez zemstę za nienawiść Rosji do żydów. teraz chcą to samo z Polską zrobić. Ale te wycia bolszewickie wołające o życie pols. (!) rep. rad, o sojusz polski z Ukrainą i Rosją sowiecką, o rewolucję socjalną — psu na budę się nie zdadzą u nas. Któżby był idjotą, aby lazł nędzy i hańbie w łapy! A cała rzecz takich odezw, cały sens tkwi między innemi i w tem, że Rosja nie chce się pozbyć za żadną cenę Ukrainy—prawdziwego spichlerza, Ukrainy urodzajnej! Cóż na to począć jednak że na tym świecie niejeden osioł krzyczy, myśląc, iż rykiem swym nawet lwa przerazi.

J. M—ski.

J. E. Ks. Biskup Sapieha o Pożyczce Odrodzenia.

Chwałą naszą jest bohaterska waleczność żołnierza naszego, nie zapominajmy jednak, że poszłaby ona na marne, gdybyśmy nie spełnili obowiązku zasilenia skarbu naszego Państwa, spiesząc z podpisaniem pożyczki, która też jest jedynym ratunkiem własnego naszego dobrobytu

Adam Sapieha
ks. Biskup Krakowski.

Za wiele rozmaitych „izmów i ślepej wiary w nowinki", za mało zdrowego rozsądku.

Za wiele narodowej próżności i czupurności, za mało narodowego sumienia.

Za wiele przeklinania polityków, a za mało ogólnego zainteresowania się polityką kraju.

Za wiele głupstw szerzonych o kapitale i pracy, a za mało rzeczywistych wysiłków wspólnego działania.

Za wiele klasowości, za mało demokracji,

Za wiele pieniędzy i kredytu, a za mało wytwórczości,

Za wiele ostatecznych żądań a za mało wojennych ustępstw.

Za wiele pesymizmu, a za mało wiary i odwagi.

Za wiele kredytów, a za mało zadowolonych.

Kronika.

— Marka polska idzie w górę! Sensacją dnia jest obecnie w Warszawie znaczne podniesienie się kursu naszej marki. Zauważyć się ono dało już od paru tygodni, lecz marka podnosiła się zwolna z wahaniami. Obecnie podniesienie to wynosi przeszło 20 pr. Między innemi wyraża się to w obniżeniu ceny wszystkich walut. Jest nadzieja, że to poprawienie się kursu nie jest przypadkowem i że nastąpił już moment przełomowy.

— Zapotrzebowania handlowe zagranicy. W Izbie Handlowej w Bydgoszczy leży spora ilość zapytań zagranicznych domów handlowych, które poszukują stosunków handlowych z Polską w celu wwozu i wywozu towarów. Zapytania ostatnich dni tyczą się: dostawy skór przez pewną firmę w Messynie przy zamianie na drzewo, pośredniczenia w zakupach towarów tkanych wszelkich rodzajów przez Polaka zamieszkałego w Medjolanie, dostawy wytworów hiszpańskich, między innemi oliwy ze śliwek oliwnych przez pewną firmę w Maladze, pośredniczenia w interesach importowych i eksportowych przez firmy w Rzymie, Wenecji, Tryjeście, Kolonji, Amsterdamie Sofji, Konstantynopolu, i Galacu. Pewna niemiecka firma ekspedycyjna ofiaruje swe usług. przy transportach do Rumunji i południowych miast portowych Bliższych informacji udziela Izba Handlowa w Bydgoszcz

— Budujmy flotę polską. Koło Polek i Ligi Żeglugi Polskiej organizują w całej Polsce w dniach 24, 25, 26, i 27 zbiórkę połączoną ze sprzedażą nalepek na okna, z których dochód przeznaczono na flotę polską i cele Ligi Żeglugi polskiej. Dziś o godzinie 5 pop. p. w mieście naszem i w miastach Zagłębia sprzedawane będą po marce znaczki. Nie wolno nikomu uchylać się od kupna nalepek! każdy kto chce silnej Polski i jej floty, komu dobro kraju leży na sercu powinien wszystkie swe okna przyozdobić nalepkami. Zobaczymy czyje okna nie będą miały nalepek, a przekonamy się tą drogą o uczuciach mieszkańców miasta, żywionych dla Polski.

— Do czytelników i przyjaciół „Kurjera Zagłębia". Redakcja naszego pisma otrzymuje codziennie niemal bardzo ciekawe i aktualne wiadomości z życia Zagłębia, jak również notatki o nadużyciach władz municypalnych, instytucji, organizacji, w zakładach przemysłowych i t. p.

Ponieważ jednakże wiadomości te nadsyłane są nam w postaci anonimów, niestety, w wielu wypadkach, nie mając możności sprawdzenia ich wiarogodności musimy rezygnować z ich zużytkowywania.

Na przyszłość zaznaczamy, że zamieszczać będziemy tylko te wiadomości, które opatrzone będą podpisem autora i dokładnym adresem, z podaniem faktów iewentl. świadków. Nazwiska te zachowujemy dla wiadomości własnej na wypadek konieczności sprawdzenia autentyczności faktu.

— Zbyteczny pietyzm dla zabytków. W niektórych dzielnicach naszego miasta, mimo że pisaliśmy już o tem niejednokrotnie, zauważyć się dają na słupach ogłoszeniowych o paski z blachy z napisami niemieckimi, rozmaite szyldziki b. władz okupacyjnych (patrz na przykład w Milowicach) i t. p. zabytki językowe i pamiątki po „miłych" okupantach.

Czyżby czynniki miarodajne nie uważały za stosowne usunąć te pozostałości z niedawnej przeszłości?

A może właśnie pro memorja przechowuje się takie zabytki historyczne? . . .

— „Ukazał się 3 ci numer miesięcznika "Straż nad Wisłą". wydawanego przy D, O G, Pomorze pod redakcją M Dienstl Dąbrowy i kierownictwem literackim B. Ligockiego Na bogatą i urozmaiconą treść numeru składają się artykuły Ks. Czaplewskiego:" stosunek Gdańska do Polski". A-malwszki: "Reformy w Armji". R. Bergela:" Wojny i wojskowość u starożytnych Słowian". Br. Pawłowskiego". (WyprawaGen. Dąbrowskiego do Wielkopolski w r. 1794". "Kaszubskie zdobnictwo ludowe", A. Niemojewskiego;" Kultura polska". W dziale literackim znajdujemy nowele i poezje E. Ligockiego, L. Kościelskiego, R. Bergela. Ponad to został zaprowadzony stały dział "Z Polskiego Morza" i Przegląd literacki". Sprawy aktualne omawiają notatki; O języku polskim na Pomorzu i wprowadzona dla piętnowania publicznego lekceważenia mowy polskiej rubryka p. t. "Ośla łąka'. Treść zdobi 25 ilustracji oraz specjalny dodatek artystyczny, cena numeru 10 mk. Adres Redakcji: Grodziądz ul, Kościuszki 41".

— Komuniści na wsi. Do „Kurjera Częstoch." donoszą że w okolicach Częstochowy krążą jacyś podejrzani osobnicy, którzy opowiadają naszym o froncie. Agitatorzy namawiają poborowych by nie szli do wojska i starają się wszelkiemi siłami, poderwać zaufanie ludu do armji polskiej. Osobników takich należy oddawać w ręce policji lub żandarmerji, są to bowiem napewno agitatorzy komunistyczni, którzy widząc, że w mieście niewiele mogą zrobić prowadzą ofensywę w stronę wsi polskiej.

— Międzynarodowa wystawa wzorów i prób odbędzie się we wrześniu r. b. w Tryjeście. Zawiadomienia i zgłoszenia należy kierować za pośrednictwem konsulatu polskiego w Tryjeście do Muzeum Handlowego tamże. Ewentualne zgłoszenia tutejszych firm w ciągu 2 tygodnie Izba Handlowa w Bydgoszczy bezpośrednio odeśle do Tryjestu.

— Nowa kopalnia węgla. W Chomętkowie w starostwie Jędrzejowskiem powstaje nowa kopalnia węgla brunatnego, Po ukończeniu najpilniejszych robót przygotowawczych i połączeniu kopalni koleją wązkotorową z kolejami państwowemi można oczekiwać rozpoczęcia eksploatacji przedewszystkiem istniejącego, choć już oddawna nieczynnego szybu Władysław".

— Godne naśladowania. T wo Miedziankit w Sosnowcu wykupiło Pożyczkę Odrodzenia za Mk. 500,000 i ofiarowało na flotę i przystań mk. 50,000.

— Ruble na pożyczkę państwową. W myśl okólnika Urzędu Pożyczek Państwowych Ministerstwa Skarbu z dnia 31-V 1920 r. Nr. 8405 będą przyjmowane na 5 proc. Wewnętrzne Pożyczki krótko i długoterminowe z roku 1920 i drobne banknoty carskie wartości po 1.3 5 10 25 i 50 rubli w stanie zdatnym do dalszego obiegu. po kursie mk. 150 za 100 rubli.

— Kto pragnie zdemoralizować policję kolejową? Posterunkowy policji kolejowej, aresztował na stacji dyr. warsz. Naftula Majzelsa za opór władzy i przyprowadził go do kancelarji komisarjatu.

Majzels, chcąc uniknąć odpowiedzialności sądowej, wręczył 100 mk. łapówki przodownikowi. aby nie spisywał protokułu. Przekonawszy się. jednak że łapówka nie pomaga oraz, że za danie łapówki spotka go jeszcze surowsza kara, oświadczył, że te 100 mk. ofiarowuje na „Czerwony Krzyż" i prosi, żeby mu nierobiono nieprzyjemności. Sprawa ta niebawem znajdzie się na wokandzie Sądu okręgowego.

— Czy to prawda? Komunikują nam z Milowic, że w tamtejszej Walcowni personel biura jest ogromnie mieszany. Pracują tam bowiem ludzie rozmaitych narodowości, często o przekonaniach nie bardzo świadczących pochlebnie o życzliwości dla Polski.

Do takich należał pewien 30 letni eks żołnierz pruski, dalej czech, zagorzały niemiecko-czeski patrjota, którzy z pewną otyłą panią i niektórymi rydkami z biura mocno interesują się polityką. . .

Są też niemcy z Łodzi — jednym słowem niewielkie, ale pięknie dobrane towarzystwo, które posługując się językiem Bismarcka i Hindenburga z rozrzewnieniem wita każdą wieść przyjemną o współbraciach z za kordonu mając dla Polski. . . cokolwiek inne uczucia. Czyżby pan Michałowski wraz z zastępcą p. N. nie mógł inaczej skompletować personelu biura?

— Co to znaczy? Dowiadujemy się że w biurowości T wa Przem.- Górn. „Hrabia Renard" zaprowadzony został podwójny język francuski i polski. Niektóre blankiety formularze i książki dru[illegible] są tylko w języku [illegible] Ciekawi jesteś[illegible] [illegible]je Zarząd [illegible]bardziej, że w biurze całem wkład personalu administracyjnego wchodzi zaledwie 6 ciu francuzów. Pocóż więc te inowacje?

— Porządki na kolej dyr warszawskij. Od 1 go czerwca r. b., mimo, iż administracja „Kurjera Warszawskiego" wysyła codzień regularnie bagażem paczki, zawierające większą ilość egzemplarzy tego pisma pod naszym adresem nie otrzymaliśmy dotąd ani jednej takiej paczki. Reklamację nic w tym względzie nie pomogły.

Możeby władze kolejowe wdrożyły wreszcie w sprawie tej energiczne dochodzenia tembardziej. że administracja „Kurjera Warszawskiego" zapewnia nas, że paczki także są wysyłane codziennie.

— Nie jechać do Krynicy! Z Krynicy od zarządu zdrojowego otrzymaliśmy telegram, ostrzegający kuracjuszów przed wyjazdem do Krynicy w czasie obecnym, gdyż Krynica przepełniona i istnieją trudności w racjonalnem leczeniu się.

— Gdy noc już zapaduje a światła latarni mdło płoną, "Morfeusz gdy miastem włada — na ulicach pustki i tak cicho, że nawet kroki wtedy sumiennie „, odpoczywającego stróża bezpieczeństwa ciszy tej nie zakłócają. To też nigdzie nie majaczy sylwetka czuwającego policjanta, który ufa mieszkańcom, że sami się strzec od złego będą i spokoju publicznego niczem nie zamącą. Gdzieniegdzie ozwie się tęskne miałczenie kota lub cichy szept namiętny wśród zieloności pod oknem, jednak dyskretny stróż bezpieczeństwa daleki jest od profanacji takich momentów ciszy nocnej i dlatego ... nie widać go nigdzie w nocy na ulicach.

— Oryginalny wieniec. Komunikują nam że na grobie zabitego przez straż graniczną Teodora Goli między wieloma wieńcami złożono też wielki wieniec z piękną szarfą ozdobioną napisem; "Zdrajcy Ojczyzny— sprytnemu szmuglerzowi". Krewni zmarłego zoczywszy taki wieniec, usunęli dyskretnie szarfę pozostawiając sam wieniec wśród trzynastu innych.

W kondukcie pogrzebowym wzięły udział panny w żałobie i welonach!

— Zatrzymanie krów. W tych dniach straż graniczna na odcinku koziegłowskim zatrzymała 8 krów które usiłowano przemycić za granicę.

Prócz krów skonfiskowano u szeregu przemytników zawodowych znaczną ilość towarów.

— Repertuar teatru. Dziś t.j. w piątek teatr wyjeżdża do Dąbrowy ze sketchem trzyaktowym p.t. „Gubernator i Trocki".

Jutro t.j. w Sobotę premjera nader ciekawej w założeniu lekkiej komedjo farsy p.t., Kochanek z Obloków". Osnową sztuki są zwycięstwa pewnego pilota angielskiego, który przez strącenie siedmiu aeroplanów pruskich stał się bohaterem nie tylko opinji ale i serca pewnej panny ekscentrycznej.

Udział przyjmują najlepsze siły naszego teatru pod kierunkiem S. Winiaszkiewicza.

— Troccadero—kaberet zapowiada na najbliższą sobotę benefis utalentowanej bosonóżki Noicet-Perlińskiej przy udziale zaproszonych nowych sił artystystycznych. Po zatem usłyszymy w bieżącym tygodniu szereg aktualnych kupletów arji z operetek oraz ujrzymy nowe tańce swojskie i obce.

Z Dąbrowy.

Porządki pocztowe w Dąbrowie Górn.

Najwyższy byłby już czas, abyśmy wyzbyli się gburów, arogantów i pasorzytów. Jednego z takich mamy w osobie nowo przysłanego do Dąbrowy naczelnika poczty. Już samo bodajby nazwisko „Baterowycz" wskazuje, że jest to potomek tych, którzy tak dzielnie walczyli przeciw naszym braciom i siostrom pod Lwowem, doka-

zując cudów waleczności w rozpruwaniu brzuchów.

Człowiek, ten skandalicznie kaleczy nasza mowę, a o pisowni i ortografji zielonego nie ma pojęcia. Pytamy tą drogą Ministerstwo poczt, czy pośród naszych pracowników nie było godniejszego do obsadzenia tak ruchliwego centrum jak Dąbrowa? O zgrozo!!

Widocznie jeszcze w dyrekcji siedzi jakiś oredownik wschodnio-galicyiskich Mychajłów i Dyonizych!

Na tak ważnych posterunkach, jak poczta i to w zakątku dąbrowskim, mając pod bokiem zakon krzyżacki, powinien znajdować się człowiek myślący po polsku, a nie po hajdamacku.

Obywatel.

OFIARY.

Na plebiscyt

752. Koło Dramatyczne przy związku pracowników papierni Steinhegor Wehr i S-ka w Myszkowie z przedstawienia amatorskiego Mk. 500

811. Bolesław Stachowski Mk. 20

789. Spodenkiewicz Kazimierz Mk. 50

790. Ciach Bolesław Mk. 50

783. Zofja Luboińska Mk. 10.

Druhowie i Druhny

Gniazda Sosnowieckiego, którzy pragną wziąć udział w organizowanej na dzie 27 czerwca r. b. wycieczce jednodniowej do Jaworowa, winni zgłosić uczestnictwo w wycieczce w siedzibie Gniazda. w dniu ćwiczeń, 25 b. m. i w piątek, o godzinie 7 i pół wieczorem.

Po tym terminie zgłoszenia przyjmowane nie będą. 873

Ogłoszenie.

Państwowy Urząd Węglowy

podaje do wiadomości, że zgodnie z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dn. 9 czerwca 1920 r. sprzedażne **ceny węgla** zaczynając **od 1 lipca**, będą wyznaczane niezależnie od jego pochodzenia, lecz z uwzględnieniem celów, dla których węgiel będzie przyznawany.

Ceny węgla różnych gatunków dla oddzielnych kategorji odbiorców zostały zatwierdzone przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu w następującej wysokości:

WĘGIEL. Cena w markach polskich za 1 tonnę f-co wagon kopalnia lub komora graniczna.

Kategorje odbiorców	Gruby i kostka	Orzech I „ II	Orzech III pospółka, groszek, grysik i drobny	Miał	Cena dla wszystkich gatunków
Instytucje rządowe, koleje wojsko, dyr. budowy kolejek, kolejki i żegluga	1.160	1.100	930	810	—
Przemysł pracujący na eksport	1.860	1.770	1 490	1.300	—
Gazownia	—	—	—	—	1 400
Reszta odbiorców	915	870	735	640	—

Do powyższych cen dolicza się 10 proc. tytułem podatku komunalnego obowiązującego na terenie Kongresówki.

KOKS importowany—cena prowizoryczna (awansowa)—**Mk. 2500** za 1 tonnę f-co komora graniczna. 851

Do wiadomości Powiatu Będzińskiego.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że Główny Urząd Likwidacyjny w Warszawie Sekcja IV okólnikiem z dnia 4 Maja 1920 r. N. 15884—IV przedłużył termin do zgłaszania wszelkich strat i szkód w czasie wojny poniesionych przez obywateli Państwa Polskiego na terytorjum Polski, do dnia 1 sierpnia 1920 r., po którym to terminie żadne zgłoszenia strat i szkód nie będą przyjmowane. Poszkodowani mają się zgłaszać do Komisji Szacunkowej Miejscowej, przy ul, Małachowskiego Nr. 4a w Sosnowcu.

Prezes Komisji:
Fr. Pomianowski
730

Sekretarz Komisji
G. Lembke.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, dział A. Tom II w dniu 10 czerwca 1920 r. zapisano następujące firmy:

1291. „Naftuls Buchmejer i Salomon Kalisz" handel towarami kolonjalnymi i chemicznymi w Sosnowcu, Towarowa Nr. 2. Wspólnicy: 1) Salomon Kalisz, zam. w Sosnowcu, Modrzejowska Nr. 11. 2) Faftala Bochmejer, zam. w Sosnowcu, Towarowa Nr. 3. Spółka firmowa. Spółka rozpoczęła czynności we wrześniu 1919 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy każdy oddzielnie.

1292. „Kopalnia węgla „Helena" w Niwce Jan Trepka i S-ka" siedzibą w Sosnowcu, Czysta Nr. 3. Wspólnicy: 1) Laja vel Ludwika Seve, zam. w Sosnowcu, Modrzejowska Nr. 27. rozwódka 2) Markus Nazburger, zam. w Sosnowcu, Staro- Sosnowiecka Nr. 12. 3) Moryc Zmigrod, zam. w Sosnowcu, Czysta Nr. 5. 4) Jan Trepka, zam. w Sosnowcu Czysta Nr. 5. 5) Judka Zmigrod, zam. w Sosnowcu, Czysta Nr. 5 Spółka firmowa. Spółka rozpoczęła czynności dnia 19 grudnia 1919 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy, Kierownictwo kopalni podlega zarządowi Jana Trepki. Zobowiązania pieniężne, weksle, czeki, kontrakty, plenipotencje, umowy i diety, które winny być księgowane, muszą być podpisywane pod stemplem firmowym conajmniej przez trzech wspólników, a mianowicie przez jednego ze Zmigrodów, Jana Trepkę i Laje Seve lub N. Hamburgera.

1293. „Woźniak i Synowie" odlewnia stali w Sosnowcu, Aleja. Wspólnicy: 1) Franciszek Woźniak, 2) Andrzej Woźniak, 3) Teodor Woźniak, zam. wszyscy w Sosnowcu, Aleja dom własny. Spółka firmowa. Spółka rozpoczęła czynności dnia 25 sierpnia 1911 r. Do reprezentowania i podpisywania w imieniu spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy, każdy samodzielnie.

1294. „Sosnowiecka Parowa Fabryka biurowych mebli I. Nachemja i Englard" Sosnowiec Leszno Wspólnicy: 1) Izrael Nachemja, zam. w Będzinie, Stary-Rynek Nr. 9. 2) Józef Englard, zam. w Sosnowcu, Kowalska Nr. 2 Spółka firmowa. Spółka rozpoczęła czynności w styczniu 1920 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy oddzielnie. Do odbierania pieniędzy, podpisywania i kwitowania korespondencji wystarczy podpis jednego wspólnika pod stemplem firmy. Na wszelkich zo owiązaniach pieniężnych wymagane są podpisy obydwóch wspólników pod stemplem firmy.

1295. „Dom Komisowo Spedycyjny Meitlis i Buchman" w w Sosnowcu, Modrzejowska Nr. 4. Wspólnicy: 1) Brachja Meitlis, zam. w Będzinie, Sączewska Nr. 6. 2) Juda Buchman zam. w Sosnowcu, Kowalska Nr. 4. b. Spółka firmowa. Spółka rozpoczęła czynności w styczniu 1919 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy, każdy samodzielnie.

1296. „I. Katzengold i G. Richter" Będzin, Stary-Rynek Nr, 14. Wspólnicy: 1) Icek Katzengold, 2) Gutman Richter, obaj zam. w Będzinie, Stary-Rynek Nr. 14. Spółka firmowa. Spółka rozpoczęła czynności dnia 31 stycznia 1913 r. Do reprezentowania spółki upoważniony jest każdy ze wspólników samodzielnie. Wszelkie zabowiązania pieniężne w imieniu firmy, winny być podpisane przez obydwóch wspólników.

1297. „Handel wyrobami żelaznymi i przyborami szewckimi N. Rabinowicz N. L. Londer" Będzin, Stary-Rynek Nr. 27. Wspólnicy 1) Nusym Rabinowicz, zam. w Będzinie, Stary-Rynek Nr. 27, 2) Moszek Lonel Londer, zam. w Będzinie, Żydowska Nr, 8. Spółka firmowa Spółka rozpoczęła czynności dnia 27 stycznia 1920 r. Zarząd interesami spółki należy do obydwóch wspólników jednakowo. Wszelką korespondencje i pakunki może odbierać i kwitować każdy ze wspólników oddzielnie. Zobowiązania w imieniu spółki, akty, weksle, czeki, plenipotencje, umowy winny być podpisywane przez obydwóch wspólników po d stemplem firmy.

Tego Pana, który wystosował do mnie list z daty Będzin 13.6. 20 r. z podpisem „Detektyw" jak również i tego Pana, który na liście do mnie wysłanym podpisał się „Polak", proszę o bezwłoczne zjawienie się w mej kancelarji, celem zasięgnięcia bliższych informacji w sprawach poruszanych.

Dyskrecja zapewniona.

Wintuszka, Komendant Policji w Będzinie

850

Cwiczenia.

gimnastyczne w towarzystwie „SOKOŁ w Sosnowcu odbywają się we wtorki i piątki każdego tygodnia w lokalu „Domu Ludowego" przy ulicy Jasnej. Początek lekcji o godzinie 7 ej i pół wieczorem. ZAPISY nowych członków uskutecznia się w terminach i miejscu jak wyżej. 681

DROBNE OGŁOSZENIA

Czwartoklasista
przyjmie kondycję. Wiadomość „Kurjer" 892

Szóstoklasistka
udziela lekcji, najchętniej zbiorowych. Wiadomość „Kurjer" 893

Dwa łóżka
meblowe i umywalnię sprzedam zaraz, wiadomość w Redakcji. 891

Zgubiono
paszport na imię Paweł Synowiec Znalazca niechaj zwróci do „Kurjera" 894

Zaginęła legitymacja
żywnościowa Nr. 44999. wydana przez Magistrat m. Sosnowca na imię Anastazji Lewandowskiej. 889

Zaginął paszport
wydany przez władze niemieckie na imię Wawrzyńca Kalety 888

Zaginął
w podróży paszport wydany przez władze niemieckie w Laura-Hucie na imię Józefa Nowaka. 885

Baczność!!!
Przefasonowuję i farbuję kapelusze damskie męskie i dziecinne, słomkowe oraz filcowe podług najnowszych modeli. Sosnowiec M. Bergman ul. Modrzejowska Nr. 15 w podwórzu. 890

Wiertarkę
ścienną, 30 świdrów spiralnych (7-30 mm) i noże tokarskie sprzedam Pogoń. Rybna Nr. 6, gospodarz 886

Wanny osiadowki
kupno, sprzedaż i zamiana. B. Pełka, Sosnowiec Długa Nr. 34. 618

Kupuję
stare zęby sztuczne, M Goldhorn Sosnowiec Modrzejowska 31. 837

Do sprzedania
futryna sklepowa wraz z żaluzjami i oszkleniem; posadzka „Tyrakota" i patefon z płytami. Wiadomość ul. Zytnia Nr. 12. 858

Fortepian
do sprzedania okazyjnie. Pogoń Florjańska Nr. 22 w podwórzu. 872

Sklep
do sprzedania. Kuźnica ul. Karpacka d. Federowicza 876

Wydawcy: Spółka Wydawnicza „Kurjer Zagłębia". [illegible]ydawn. „Kurj. Zagl." Redaktor Józef Maciejowski.